

עת"א 35102/02/22 - חיים דמקונר (אסיר), נגד שירות בתי הסוהר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

22 מרץ 2022

עת"א 35102-02-22 דמקונר(אסיר) נ' שירות בתי הסוהר ואח'

עת"א 64583-02-22 דמקונר(אסיר) נ' שירות בתי הסוהר ואח'

בפני כב' הנשיא רון שפירא

העותר

חיים דמקונר (אסיר),

ע"י ב"כ עו"ד יגאל טרובמן

נגד

המשיבים

שירות בתי הסוהר

מדינת ישראל

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים:

העותר הגיש עתירת אסיר במסגרתה הוא מלין נגד החלטת המשיב שלא להעבירו לאגף ארצי לטעוני פיקוח בביס"ר ניצן (מג"ן), או לכל הפחות לאגף הפרדה בבית סוהר דמון בו הוא נתון, חרף בקשותיו החוזרות וטענותיו למאוימות קשה והתעמרות בו בבית הסוהר ובאגף בו הוא נתון. כן הוגשה העתירה נגד הימנעות שלטונות שב"ס לפעול לאיתור ואיסוף צידוד האישי והחיוני לשהייתו בבית הסוהר, אשר נגבב ממנו לטענתו על ידי אסירים אחרים. כן מופנית העתירה נגד הימנעות שלטונות שב"ס מלפעול להעברתו לאגף נקי מעישון.

העותר, שפוט פלילי, המרצה עונש מאסר של 8.5 שנים החל מיום מעצרו, 28.01.2019, בגין ריבוי עבירות מחשב, פגיעה בפרטיות, התחזות כאחר, גרם מעשה אינוס בקטינה שטרם מלאו לה שש עשרה שנים בהסכמה שהושגה במרמה לגבי מיהות העושה, ניסיון לגרם מעשה סדום בקטינה שטרם מלאו לה שש עשרה שנים בהסכמה שהושגה במרמה לגבי מיהות העושה, גרם מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה שש עשרה שנים בהסכמה שהושגה במרמה לגבי מיהות העושה, שימוש בגופו של קטין לעשיית פרסום תועבה, הטרדה מינית, קבלת דבר במרמה ועוד. זהו מאסרו הראשון. מסווג לקטגוריה א'. מוגדר טעון הגנה ב'.

העותר טוען כי במהלך שהייתו בבית סוהר דמון הוא נתון להתנכלויות קשות מצד אסירים אחרים, איומים ומקרי תקיפה, בין היתר בשל סוג העבירות בגין הוא מרצה מאסרו וכן בשל העובדה שזה מרצה מאסר לראשונה בחייו בעת היותו כבן 59 ואינו מורגל באורחות החיים ובדפוסים ההתנהגות בין כתלי בית הסוהר. לכן פנה מספר רב של פעמים לשלטונות בית הסוהר בבקשה להעבירו לבית סוהר ניצן, בו נמצא אגף טעוני פיקוח ארצי, המותאם לאסירים חריגים הנתונים להתעמרות ואלימות מצד אסירים אחרים, אך בקשותיו לא נענו. נטען כי ביום 21.02.22 הועבר העותר לאגף הפרדה בבית סוהר דמון, זאת לאחר תקיפה נוספת כלפיו מצד אחד האסירים באגף בו שהה. לאחר העברתו נותרו באגף בו

שהה חפציו האישיים, אשר לא נאספו ולא הועברו יחד עמו לאגף ההפרדה ובהמשך נגנבו על ידי אסירים אחרים. נטען כי החפצים חיוניים לצורך שהייתו בבית הסוהר וכי לעותר אין אמצעים לרכוש חפצים אישיים חדשים והוא מוגדר כ"אסיר נזקק". כן נטען כי ביום 06.03.22 הוצא העותר מאגף ההפרדה והוחזר לאגף שבו היה טרם המעבר להפרדה והוא נתון תחת איום מצד אסירים אחרים. כמו כן, העותר מצוי באגף בו לא קיימת מגבלת עישון וסובל קשות מעשן הסיגריות עד כדי תחושת מחנק בלתי נסבלת, כאשר הוא סובל ממחלת סכרת קשה אשר פוגעת בתפקודו. נטען כי העותר הוגדר כאסיר טעון הגנה ובהתאם לפקודה בעניין אסירים טעוני הגנה, יש להעבירו לאגף הפרדה ארצי בבית סוהר ניצן (מג"ן) או לכל הפחות לאגף הפרדה רגיל בבית סוהר דמון. נטען גם כי העברתו ללא הציוד האישי שלו הינה בניגוד לנהלים וכעת הוא נדרש להתקיים ללא ציוד בסיסי וידו אינה משגת לרכוש אותו ציוד שאסף במשך תקופה ממושכת.

המשיב טוען כי מלאכת שיבוץ אסירים בבתי סוהר מורכבת משיקולים רבים ושונים. מדובר במלאכת מחשבת הנעשית תוך בחינת כלל האסירים הקיימים בבתי הסוהר ואלה המועמדים לשיבוץ, אינטרסים של האסיר, שמירה על ביטחון וביטחון אחרים ועוד. כן נטען כי שיבוצו של אסיר במתקן כליאה או אגף כזה או אחר מצוי בלב ליבת שיקול הדעת המנהלי של רשויות בתי הסוהר ולאסיר אין זכות קנויה לעניין מקום כליאתו ואין בהעברתו לכלא כזה או אחר כדי לפגוע בזכויות יסוד של האסיר. באשר לבקשת העותר להחזיקו בתנאי הפרדה נטען כי בהתאם לפקודת הנציבות העוסקת בהחזקת אסירים בהפרדה, ההפרדה הינה האמצעי האחרון להשגת המטרות ולא תאושר בקשה להפרדה אלא אם קיימת עילה בדין להפרדה ורק במקרים בהם לא ניתן להשיג את המטרה בדרך אחרת.

לטענת המשיב, בתאריך 02.03.22 נבחנה בקשת העותר לעבור מכלא דמון בשל טענות לסכסוכים והתנכלות מצד אסירים אחרים. במסגרת החלטת ועדת העברות ארצית נבחנו טענות העותר ומפת סכסוכיו בכלא דמון ועל מנת לייתר את החזקתו בהפרדה אף הועבר אחד המסוכסכים לכלא אחר ובכך נמצא פתרון כליאתו שאפשר את המשך החזקתו של העותר בכלא דמון. לכן נטען כי אין מקום בשלב זה להעביר את העותר מכלא דמון ואין עילה להחזקתו בתנאי הפרדה. כן מצוין כי התנהגותו בין כתלי הכלא של העותר רצופה במעורבות והתנהגות שלילית, כפי שעולה מחוות הדעת של גורמי המודיעין, ואין מקום להיעתר לבקשתו לעבור למתקן כליאה אחר מטעמים הומאניים וקרבה למקום המגורים בנסיבות אלה. באשר לבקשתו לעבור לתא ללא עישון נטען כי העותר מוגדר כטעון הגנה, הגדרה המצמצמת מאוד את אפשרויות השיבוץ שלו ובשלב זה לא ניתן להחזיקו בתא ללא עישון באגף טעוני הגנה בכלא דמון, זאת בשל סכסוכים שקיימים לעותר עם אסיר באותו התא. יחד עם זאת, בימים אלה נערכת בחינה מערכתית לשיבוץ מחדש ופינוי אסירים שפוטים מכלא דמון, על מנת לפנות תא ייעודי נקי מעישון לאסירים טעוני הגנה, בו ניתן יהיה לשלב את העותר ונדרש לשם כך פרק זמן של מספר שבועות עד לסיום הבדיקות וביצוע ההעברות הנדרשות. באשר לטענות העותר בדבר אובדן ציוד נטען כי מברור מול קצינת האסירים בכלא דמון עולה שבתאריך 10.02.22 נבדקו טענות העותר על ידי מנהל האגף. נטען כי בו ביום הציוד הוחזר לאסיר, אולם זה טען כי חסרות לו מגבת ושמיכה. ציודו נבדק בשנית על ידי מנהל האגף והושלם. נטען כי העותר מטופל כראוי ובהתאם לנהלים וככל שהוא סבור שנגרם לו נזק כספי, אין לברר טענות מסוג זה בדרך של עתירת אסיר.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי אין מקום להתערב בהחלטת המשיב לעניין מקום כליאתו של העותר, שכן לא נפל בהחלטה פגם המצדיק התערבות. בכל הנוגע לטענתו כי לא הוחזר לו כל הציוד שאיבד בעת העברתו אגף לא מצאתי מקום להתערב בהתנהלות המשיב, זאת בכפוף לכך שהמשיב יבדוק שוב טענותיו של העותר כי הציוד שלו נמצא בידי אסירים אחרים ויסייע בידו לקבל את הציוד בחזרה מאותם אסירים. באשר לעתירתו לעניין תא ללא עישון, כפי שציין המשיב, העניין נמצא בבדיקה ובתהליך ונדרש לשם כך פרק זמן של מספר שבועות לביצוע הבדיקות וההעברות הדרושות. על כן, גם בעניין זה, בכפוף לביצוע הבדיקה וההעברות הדרושות על ידי המשיב כפי שהצהיר, אין מקום להתערב.

בכל הנוגע להחלטה בדבר קביעת מתקן הכליאה או אגף הכליאה בו ישהה אסיר מסורה למשיב הסמכות ושיקול הדעת ורק במקרים חריגים יתערב בהם"ש בסמכויות שב"ס לעניין זה. למשיב שיקול דעת מרבי בכל הנוגע למקום מאסרו של האסיר, כגוף שאחראי על הביטחון, המשמעת והאבטחה בבית הסוהר [רע"ב 8858/15 סיבוני נ' שב"ס (03.08.2016)]. לצד זאת יש לזכור כי על המשיב, ככל אדם, יש זכות כי ההחלטה של הרשות בעניינו לא תתקבל משיקולים זרים ולא תפלה אותו לרעה [רע"ב 8858/15 הנ"ל].

בעניינו של העותר, יש לקבל טענת המשיב כי בהתאם למידע המודיעיני הקיים לא קיימת עילת הפרדה המצדיקה החזקת העותר בתנאי הפרדה, זאת לאחר שהמשיב הצהיר כי בחן את מפת הסכסוכים שלו וטענותיו למאוימות מצד אסירים אחרים ואין אינדיקציה למסוכנות כלפיו באגף בו הוא נמצא כעת. יצוין כי בחנתי את המידעים שהוצגו לעיוני ומצאתי כי המשיב התייחס לכל טענה ותלונה בנוגע לאיומים או תקיפות של העותר וכי נעשו פעולות וננקטו אמצעים למניעת סיכון לעותר. כמו כן, בעניינים אלו יש לסמוך על שיקול דעתו של המשיב, האחראי על ביטחון האסירים והסוהרים, שלא יסתכן ויחזיק את העותר במקום המסכן את שלומו על ידי אסירים אחרים. על כן, לא מצאתי כי בנושא זה נפל פגם כלשהו בהתנהלות או בהחלטות המשיב ואין מקום להתערב בהחלטת המשיב לעניין מתקן הכליאה או אגף הכליאה בו שוהה העותר (יוער, כי גם אם הייתי קובע כי יש להוציא את העותר מכלא דמון מחמת סיכון, גם אז לא הייתי מורה לאיזה מתקן כליאה להעבירו, כפי שביקש. דבר זה מסור להחלטות גורמי הפיקוד בשב"ס).

באשר לטענות העותר בדבר אובדן ציוד בעת שהעבירו אותו אגף הצהיר המשיב כי יפנה את טענות העותר לפיקוד כלא דמון על מנת שיקבלו ממנו את הפרטים בנוגע לציוד הנטען ולצורך בדיקת הטענות והחזקת הציוד המדובר. חזקה על המשיב כי יפעל לבחינת טענות העותר לפיהן הציוד שלו מוחזק בידי אסירים אחרים ולהחזרת הציוד המדובר לעותר. בכפוף לביצוע בדיקה זו בהתאם להצהרת המשיב, העתירה נדחית גם לעניין זה.

לגבי טענות העותר לגבי שילובו בתא נקי מעישון חזקה על המשיב כי יפעל בהתאם להצהרתו ויערוך בחינה של כלל המוחזקים באגף בו מוחזק העותר על מנת למצוא תא ייעודי שיאפשר החזקתו ביחד עם אסירים שאינם מעשנים ובאופן שלא יפגע בבריאותו של העותר. ידוע כי מדובר באוכלוסיית אסירים מורכבת ולכן נדרשת בחינה זהירה של כל אסיר טרם העברתו למקום אחר, כפי שטען המשיב. עם זאת, יש לבצע את הבדיקה בהתאם למוצהר על ידי המשיב ולמצוא תא שיאפשר החזקתו של העותר ביחד עם אסירים שאינם מעשנים.

בכל הנוגע לטענות נוספות שהעלה העותר במהלך הדיון, אשר לא נכללו בעתירה, בין היתר באשר להיותו אדם דתי והעדר בית כנסת מתאים, טענות אלה יועברו לגורמי הפיקוד בכלא לבדיקתם.

בכפוף לאמור לעיל העתירה דחית. לא מצאתי בהחלטות או בהתנהלות המשיב פגם המצדיק את התערבותו של בית המשפט.

המזכירות תעביר עותק לב"כ הצדדים ולעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, י"ט אדר ב' תשפ"ב, 22
מרץ 2022, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא